

Frederiksborg Amtskommune
Amtsgården
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Dato: **28 APR. 1998**
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 1998/1304/020-1
Sagsbeh.: chh
Fil-navn: Vedl.\Retningslinj.\Fr. A.

I brev af 9. februar 1998 har Frederiksborg Amtskommune til Indenrigsministeriets orientering fremsendt kopi af de retningslinjer for vederlæggelse af medlemmerne af Frederiksborg Amtsråd, som blev vedtaget på amtsrådets møde den 11. december 1997.

Indenrigsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

Frederiksborg Amtskommunes henvendelse rejser efter Indenrigsministeriets opfattelse en række spørgsmål om forståelsen af § 9 a, § 16 og § 17 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998), herunder spørgsmål om, hvorvidt de af amtsrådet vedtagne retningslinjer for vederlæggelse af amtsrådsmedlemmerne er i overensstemmelse med lovgivningen.

§ 9 a, stk. 1, § 16, stk. 1 og 5, og § 17, stk. 2-3, i lov om kommunernes styrelse er sålydende:

”§ 9 a. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om afholdelse af seminarer for kommunalbestyrelsens medlemmer vedrørende kommunens årsbudget eller andre kommunale anliggender af overordnet betydning. Kommunalbestyrelsens beslutning herom skal så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, stk. 1.

§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- a) deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg,
- b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- c) deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- d) deltagelse i seminarer, jf. § 9 a,
- e) varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, og
- f) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

....

Stk. 5. Et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a-d, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter. ...

§ 17.

....

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen vælger medlemmer af de udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende, hvori kommunalbestyrelsen eller kommunen i henhold til andre bestemmelser skal være repræsenteret.

Stk. 3. Valg af medlemmer til de i stk. 1 og 2 nævnte udvalg m.v. finder sted umiddelbart efter valg af kommunalbestyrelsens formand og næstformand (næstformænd). Valgene har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode."

a. Om amtsrådet kan delegere sin kompetence til at udpege sine repræsentanter i bestyrelser, nævn mv.

Af de vedtagne retningslinjer (side 1, pkt. b) fremgår, at amtsrådet i visse tilfælde har delegeret sin udpegningskompetence til økonomiudvalget og de stående udvalg.

For så vidt angår dette spørgsmål er det Indenrigsministeriets opfattelse, at det følger af § 17, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, at valg af medlemmer til de i stk. 1 og 2 nævnte udvalg m.v. finder sted umiddelbart efter valg af kommunalbestyrelsens formand og næstformand (næstformænd). Det vil sige, at valgene skal finde sted på det konstituerende møde.

Der ligger heri et krav om, at udpegelsen af alle de omhandlede medlemmer sker af kommunalbestyrelsen selv. Kompetencen kan ikke delegeres til et udvalg eller til forvaltningen.

Der henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 121.

Amtsrådet kan således ikke lovligt delegere sin udpegningskompetence til økonomiudvalget eller et af de stående udvalg.

b. Om amtsrådet kan delegere sin adgang til at afgøre, om et kursus må anses for at have betydning for varetagelsen af hvervet.

I de vedtagne retningslinjer (side 1-2, pkt. c) anføres følgende:

"Kompetencen m.h.t. spørgsmål om deltagelse i kurser m.v. er hos amtsrådet (amtsrådsmedlemmerne), som afgør spørgsmålet på grundlag af invitation fra amtsborgmesteren, eller den af amtsborgmesteren bemyndigede til at foretage invitationen.

Kompetencen m.h.t. spørgsmålet om deltagelse i udenlandsrejser er hos økonomiudvalget."

Det er ikke for ministeriet ganske klart, hvilken kompetence der herved tillægges amtsborgmesteren, den af amtsborgmesteren bemyndigede eller økonomiudvalget.

Indenrigsministeriet skal imidlertid henlede opmærksomheden på, at ministeriet i brev af 24. september 1996 til Amtsrådsforeningen har udtalt, at afgørelseskompetencen i henhold til styrelseslovens § 16, stk. 1, litra c,

ikke kan delegeres til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Ministeriets brev til Amtsrådsforeningen vedlægges i kopi til orientering.

Der er tilsvarende ikke adgang til at delegere kompetencen efter bestemmelsen til amtsborgmesteren eller til en af ham bemyndiget person.

Indenrigsministeriet har endvidere udtalt, at de praktiske problemer, der måtte være forbundet med dette delegationsforbud, eventuelt kan afhjælpes ved udarbejdelse af generelle regler – f.eks. i et særligt regulativ – for, hvilke kurser m.v. amtsrådet anser for at have betydning for varetagelsen af de i § 16, stk. 1, litra a og b nævnte hverv.

Det er således amtsrådet, der skal tage stilling til, om et kursus eller lignende kan anses for at have betydning for hvervet. Det følger heraf, at i det omfang dette skøn udmøntes i generelle regler, skal disse i det væsentlige udtømme skønnet, således at det i det væsentlige beror på objektivt konstaterbare kendsgerninger, om et kursus, som et amtsrådsmedlem – eller et ikke-amtsrådsmedlem, jf. § 16 a, stk. 1 – ønsker at deltage i, er omfattet af den pågældende bestemmelse.

I det omfang regulativet overlader det til amtsborgmesteren, en af amtsborgmesteren bemyndiget eller til økonomiudvalget at afgøre, om et kursus har betydning for varetagelsen af hvervet, er der således tale om en delegation, som amtsrådet efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke lovligt kan beslutte.

c. Om amtsrådet kan delegere sin adgang til at træffe beslutning om afholdelse af seminarer, jf. styrelseslovens § 9 a.

Af de vedtagne retningslinjer (side 2, pkt. d) fremgår, at det er økonomiudvalget eller amtsrådet, der træffer beslutning om afholdelse af seminarer, jf. styrelseslovens § 9 a.

Det fremgår af styrelseslovens § 9 a, at kommunalbestyrelsens beslutning om afholdelse af seminarer så vidt muligt skal træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, stk. 1.

Det bemærkes endvidere, at det i vidt omfang må bero på amtsrådets afgørelse, om der foreligger et seminar i henhold til § 9 a, da begrebet ikke er emnemæssigt afgrænset, samt at der er mødepligt for amtsrådsmedlemmer ved seminarer.

Der henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 72.

Det er på denne baggrund Indenrigsministeriets opfattelse, at amtsrådet ikke lovligt kan delegere sin beslutningskompetence om afholdelse af seminarer til økonomiudvalget.

d. Om der kan ydes tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af de i styrelseslovens § 16, stk. 1, litra e, nævnte hverv.

Af de vedtagne retningslinjer fremgår blandt andet følgende for så vidt angår erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (side 2-3):

”Et amtsrådsmedlem kan forud for og med virkning for et regnskabsår ad gangen vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

I så fald reduceres det faste vederlag med kr. 20.000 årligt.

Erstatningsbeløbet kan pr. dag højst udgøre 5 x mødediæterne for møder under 4 timer d.v.s. med den nuværende sats **maksimalt p.t. kr. 1.600 pr. dag.**

Erstatning ydes i så fald for deltagelse i de under a)-e) under Fast vederlag nævnte møder og hverv.”

Ministeriet skal hertil bemærke, at beslutning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for et medlems udførelse af de i § 16, stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter kan træffes fra gang til gang. Beslutningen kan imidlertid også træffes mere generelt, forudsat det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Der kan henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 110, samt Indenrigsministeriets vejledning nr. 152 af 21. november 1997, pkt. C.

Da ordlyden af bestemmelsen i litra e) under Fast vederlag i de af Frederiksborg Amtskommune vedtagne retningslinjer svarer til § 16, stk. 1, litra e, i lov om kommunernes styrelse, bør henvisningen til e) i retningslinjerne udgå eller væsentlige præciseres med hensyn til, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

e. Om ophør af vederlæggelse til udvalgsformænd.

Af de vedtagne retningslinjer fremgår for så vidt angår udvalgsformandsvederlag (side 3):

”Vederlæggelsen ophører med udgangen af en måned, når formanden fratræder hvervet, eller i en uafbrudt periode på 6 måneder har været forhindret i at varetage hvervet.”

§ 31, stk. 1 og 2, i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 861 af 21. november 1997 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er sålydende:

”§ 31. Vederlæggelse ophører med udgangen af den måned, hvor den pågældende fratræder hvervet eller i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette.

Stk. 2. Ved fravær på grund af sygdom, graviditet, barsel og adoption er der dog ret til vederlag i indtil 9 måneder.”

Retningslinjerne bør ændres, således at de er i overensstemmelse med denne bestemmelse.

f. Om det generelt kan besluttes at yde befordringsgodtgørelse i forbindelse med udførelsen af de i styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

I de vedtagne retningslinjer anføres følgende (side 5):

”I forbindelse med varetagelsen af amtslige hverv som nævnt under a)-f) under Fast Vederlag ydes befordringsgodtgørelse/kilometerpenge for benyttelse af eget befordringsmiddel (bil/motorcykel)

Der ydes dækning af udgifter til transport med offentligt befordringsmiddel og evt. taxa efter regning.”

Beslutning om at yde befordringsgodtgørelse i forbindelse med udførelse af de i styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter kan træffes af amtsrådet, jf. § 16, stk. 11, 1. pkt. Beslutningen kan træffes fra gang til gang. Såfremt beslutningen træffes generelt, må det være en forudsætning, at det er præcist angivet, hvilke aktiviteter der skal kunne begrunde udbetaling af befordringsgodtgørelse.

Da ordlyden af bestemmelsen i litra f) under Fast Vederlag i de af Frederiksborg Amtskommune vedtagne retningslinjer svarer til § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse, bør henvisningen til f) i retningslinjerne udgå eller væsentligt præciseres med hensyn til, hvilke aktiviteter der skal kunne begrunde udbetaling af befordringsgodtgørelse.

Indenrigsministeriet har ikke i øvrigt kommentarer til de fremsendte retningslinjer for vederlæggelse af amtsrådsmedlemmerne.

Ministeriet skal udbede sig oplysning om, hvad der videre foretages i sagen.

Med venlig hilsen

Torben Sørensen